

Remissvar
Avsändarens ärendenummer:
Ju2026/01693

Justitiedepartementet
E-post:
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: ju.L2@regeringskansliet.se

Vårt ärendenummer: 2026/107
Ert ärendenummer: Ju2026/01693

2026-10-27

Remissvar: Promemorian Gäldenärens avtal i konkurs (Ds 2026:15)

Tillväxtanalys ska analysera, utvärdera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling. Myndigheten ska ta fram beslutsunderlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av statliga åtgärder samt, om det är relevant, peka på viktigare målkonflikter. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har mottagit rubricerad remiss av Justitiedepartementet för yttrande.

Utredningens förslag bygger på att reglerna idag är ganska oklara kring vad som gäller och vilka mandat konkursboet har för att antingen säga upp eller driva vidare avtal som konkursade företag har tidigare ingått i. Utredningen uppfattar reglerna som oklara. Exempelvis är reglerna om avtal i konkurs delvis olika beroende på vilken typ av avtal det är och en avtalspart kan i vissa situationer häva avtalet när företaget ansöker om konkurs eller får betalningsproblem.

I utredningen konstateras följande: ”Avsaknaden av regler i konkurslagen och den skiftande regleringen i annan lagstiftning har gett upphov till en osäkerhet om vad som allmänt kan sägas gälla för gäldenärens avtal i en konkurs. Den centrala frågan handlar om huruvida konkursboet kan kräva att få inträda i avtalet. Omvänt handlar det om huruvida avtalsparten kan motsätta sig ett inträde, eller förhindra det genom att häva avtalet i samband med konkursen. Det är denna och

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

närliggande frågor som de tidigare förslagen till reglering, liksom bestämmelserna i andra lagar, tar sikte på” (Ds 2026:15, s 42).

Promemorian föreslår därför ett mer enhetligt regelverk, framför allt i konkurslagen. Förslagen bygger i stor utsträckning på de regler som redan gäller vid företagsrekonstruktion. I promemorian beskriver man det som att ”Reglerna om gäldenärens avtal i konkurs bör utformas med utgångspunkt i de regler som gäller vid företagsrekonstruktion. Regleringen bör placeras i konkurslagen och som utgångspunkt omfatta alla avtalstyper” (Ds 2026:15, s 58).

Målet med utredningens förslag är på så sätt att konkursboet ska få bättre förutsättningar att bedöma om det finns delar av verksamheten som kan drivas eller säljas vidare och på så sätt bevara värden som finns i det konkursade företaget. Förslaget går ut på att: Att en gemensam huvudregel införs för avtal. Här är det viktigt till skillnad från tidigare att motparten ska som huvudregel inte kunna häva avtal bara på grund av konkursansökan eller betalningsdröjsmål efter ansökan. Konkursboet får en tydlig rätt att träda in i avtalet eller en del av avtalet och måste då fullfölja sina åtaganden. Dock kan motparten kräva säkerhet från konkursboet i vissa situationer och om konkursboet inte vill träda in får motparten rätt att häva avtalet.

I promemorian betonas att bristen på tydliga regler är en brist på förutsebarhet. Det kan medföra svårigheter för både borgenärerna och konkursförvaltaren att planera sitt agerande. Tydligare regler kring avtal kan på så sätt bidra till att konkursgäldenärens tillgångar säljs till en aktör som avser att driva verksamheten vidare. Konkursen blir på så sätt ett verktyg för att rekonstruera själva verksamheten, och inte ett visst företag. En sådan hantering innebär att värdet i verksamheten kan tillvaratas i större utsträckning.

Utredning föreslår också att konkurssammanträdet inte ska hållas förrän ansökningsavgiften är betald. Hittills har fristen om två veckor räknats från det att ansökan kom in, men om avgiften inte betalas efter föreläggande ska ansökan avvisas.

Tillväxtanalys övergripande bedömning

Tillväxtanalys delar promemorians uppfattning att en tydligare insolvenshantering som på ett bättre sätt tar vara på värden vid en företagskonkurs är eftersträvänsvärt. Det förefaller rimligt att de framtagna förslagen bygger i stor utsträckning på de regler som redan gäller vid företagsrekonstruktion och att förslagen på ett mer enhetligt regelverk skrivs in på ett mer samordnat och tydligare sätt i konkurslagen.

Tillväxtanalys bedömning av lagförslaget

Tillväxtanalys stödjer lagförslagets bedömning om att konkursboet ska få utökad rättighet att träda in och ta över avtal som bedöms vara värdefulla för att sälja vidare en verksamhet. Tillväxtanalys gör ingen specifik bedömning av lagförslagets juridiska utformning.

Konsekvensanalysen visar att majoriteten av konkursföretag är små och mikroföretag. Mindre bolag saknar ofta den juridiska kompetens som krävs för att förutse att centrala avtal kan frysas eller inträdas i av konkursboet. Samtidigt riskerar mindre leverantörer att missa de skyddsmekanismer och rättigheter som det nya regelverket ger dem. Tillväxtanalys anser att det är avgörande att lagändringen följs av åtgärder som säkerställer ett bättre informationsutbyte mellan gäldenärsföretag, leverantörer och berörda myndigheter.

Tillväxtanalys gör bedömningen att detta lagförslag kan få effekt på konkursstatistiken framöver

Promemorian lyfter en viktig fråga kring konkurser och hur man ska se på konkurser framöver om det nya lagförslaget innebär att delar av ett konkursbo kommer i ökad utsträckning att drivas vidare av en annan aktör efter en konkurs. Eftersom Tillväxtanalys har konkursstatistik och gör regelbundna analyser av denna statistik kan detta få inverkan på hur vi ska göra analyser och tolka konkurser framöver. Enligt konsekvenser av promemorian, kan sådan lagförändring leda till positiva samhällsekonomiska effekter, bland annat sysselsättningseffekter. Tillväxtanalys understryker vikten av en uppföljning och utvärdering av dessa effekter efter att det nya regelverket har trätt i kraft.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit analytiker Torbjörn Danell och Chizheng Miao. I ärendets handläggning har även avdelningschef Håkan Gadd medverkat.

Sverker Härd
Generaldirektör

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se

Organisationsnummer: 202100-6164